

ตลาดเครื่องจักรกลการเกษตรในพม่า : โอกาสจากภาคเกษตรกรรมขยายตัว

ส่วนวิจัยธุรกิจ 1 ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ความน่าสนใจของตลาด

- โครงสร้างเศรษฐกิจพม่าพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ราวร้อยละ 43.7 ของ GDP (ปี 2551)
- พม่าต้องพึ่งพาการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตร เป็นสำคัญ เนื่องจากมีโรงงานผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร ในประเทศเพียงไม่กี่แห่ง และมีศักยภาพการผลิตต่ำ
- พม่านำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรจากไทยมากเป็นอันดับ 2 รองจากจีน
- แม้ปัจจุบัน ภาคเกษตรกรรม ของพม่ามีการใช้ เครื่องจักรกลการเกษตรไม่สูงนัก แต่ในอนาคตมีแนวโน้มขยายตัว หลังจากพม่าเริ่มทยอยให้สัมปทานแก่นักลงทุนต่างชาติมากขึ้นในการทำการเกษตร ประกอบกับยังมีพื้นที่การเกษตรอีกมากที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์

ข้อมูลที่น่าสนใจ

จำนวนประชากร : 48 ล้านคน

รายได้เฉลี่ยต่อหัว : 442 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี

อัตราแลกเปลี่ยน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 5.6758 จ๊าด (อัตราทางการ)

สัดส่วน GDP ภาคเกษตรกรรม : ร้อยละ 43.7

มูลค่านำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตร : 40ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี

“โครงสร้างเศรษฐกิจพม่าพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ประกอบกับรัฐบาลพม่าต้องการเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนมากขึ้น ทำให้เครื่องจักรกลการเกษตรในฐานะปัจจัยที่ช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มีโอกาสดีในการรุกเข้าตลาดพม่า ”

โครงสร้างตลาดและกฎระเบียบ : พม่าพึ่งพาการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรเป็นหลัก

- ปัจจุบันตลาดเครื่องจักรกลการเกษตรในพม่ามีขนาดไม่ใหญ่นัก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงนิยม ใช้วิธีการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม เครื่องจักรกลการเกษตรที่มีการใช้มากที่สุด ได้แก่ รถไถเดินตาม และรถแทรกเตอร์
- รัฐบาลพม่าจัดตั้งโรงงานผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร 3 แห่งในเมือง Sinda, Malun และ Inndagaw แต่ขีดความสามารถในการผลิตค่อนข้างต่ำ ทำให้พม่าต้องนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรเพียงปีละ 2 แสนดอลลาร์สหรัฐ

ตลาดเครื่องจักรกลการเกษตรในพม่า

หน่วย : เครื่อง

ประเภท	2542	2543	2545	2546
รถไถเดินตาม	3,291	4,964	4,195	10,430
รถแทรกเตอร์	585	184	792	594
เครื่องพรวนดิน	515	628	415	136
เครื่องนวดข้าวไฟฟ้า	526	204	461	78
เครื่องนวดข้าวแบบใช้คนถีบ	68	76	231	N.A.

ที่มา : กระทรวงเกษตรและชลประทาน พม่า

▪ **มาตรการและกฎระเบียบการนำเข้าของพม่า มีดังนี้**

- 1) การชำระเงิน ค่าสินค้านำเข้า ใช้ระบบ Export First, Import Later กล่าวคือ ผู้นำเข้าต้องชำระเงิน ค่าสินค้านำเข้า ด้วยเงินที่ได้รับจากการส่งออกเท่านั้น หากผู้นำเข้าไม่มีรายได้จากการส่งออกสามารถซื้อเงินตราต่างประเทศจากผู้ส่งออกรายอื่นได้ แต่อัตรา แลกเปลี่ยน มักสูงกว่าอัตราตลาด
- 2) ผู้นำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตร สามารถเปิด L/C ได้กับ 2 ธนาคารเท่านั้น ได้แก่ ธนาคาร Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) และ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) โดยต้องใช้เงินสดค่าประกันเต็มจำนวน
- 3) ผู้นำเข้าต้องขออนุญาต นำเข้าจาก กระทรวงพาณิชย์ โดย จ่ายค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้าสินค้า พร้อมยื่นเอกสาร ได้แก่ บัญชีเงินฝากสกุลเงินตราต่างประเทศของธนาคาร MICB หรือธนาคาร MFTB สัญญาซื้อขาย และ Profoma Invoice (แสดงรายละเอียดของสินค้านำเข้า บรรจุภัณฑ์ และระยะเวลาการส่งมอบ)
- 4) ผู้นำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตร ต้องเสียภาษีศุลกากร (Custom Duty) ร้อยละ 15-200
- 5) หากผู้นำเข้าซื้อสินค้าในทอม FOB ต้องทำประกันกับบริษัท Myanmar Insurance Company และขนส่งโดยบริษัท Myanmar Five Star Line

**อัตราค่าธรรมเนียมการขออนุญาตนำเข้า
สินค้าของกระทรวงพาณิชย์ พม่า**

มูลค่าสินค้า (จ๊าด)	ค่าธรรมเนียม (จ๊าด)
< 10,000	250
10,001-25,000	625
25,001-50,000	1,250
50,001-100,000	2,500
100,001-200,000	5,000
200,001-400,000	10,000
400,001-1,000,000	20,000
> 1,000,001	50,000

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ พม่า

ลักษณะตลาด : ต้องการเครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีไม่สูง และราคาถูก

	ลักษณะ
➢ ประเภท สินค้าที่ตลาดต้องการ	รถไถเดินตาม รถแทรกเตอร์ เครื่องสูบน้ำแบบหมุนเหวี่ยง เครื่องสีและขัดข้าว เครื่องแยกขนาด เมล็ดธัญพืช เครื่องสูบลูกเหล็กใช้งานด้วยมือ และเครื่องอบแห้งผลิตภัณฑ์เกษตร
➢ รสนิยม	การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ยังไม่เป็นที่นิยม มากนัก ส่วนใหญ่ใช้ในการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว มักเป็นเครื่องจักรกลการเกษตร ง่ายที่มีเทคโนโลยีไม่สูง เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทั้งนี้ เกษตรกรพม่าชื่นชอบเครื่องจักรกลการเกษตร ของไทย เนื่องจากมีคุณภาพสูง ค่อนข้างทนทาน และสามารถซ่อมแซมเองได้ง่าย
➢ ช่องทางการจัดจำหน่าย	มี 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) ผู้นำเข้า → ผู้จัดจำหน่ายในประเทศ → เกษตรกร ส่วนใหญ่จะนำเข้ามายังเมืองย่างกุ้ง หรือเมืองเมียวดี แล้วกระจายต่อไปยัง แหล่งเพาะปลูก ต่างๆ ภายในประเทศ เช่น เขต มณฑลเจดีย์ เขตอิระวดี และเขตพะโค 2) ผู้นำเข้า → เกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นการ นำเข้าจากชายแดนบริเวณแม่สอด- เมียวดี หรือทางตอนเหนือของพม่าที่ติดกับชายแดนจีน
➢ การขนส่ง	1) <u>ทางถนน</u> เป็นช่องทางขนส่งสำคัญที่สุด ส่วนใหญ่เป็นการขนส่งผ่านชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เส้นทางแม่สอด- เมียวดี เส้นทาง R3B (เชียงใหม่-ท่าขี้เหล็ก-คูนหมิง) เส้นทาง เชียงตุง-เมืองลา และเส้นทางทวาย-กาญจนบุรี ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง น่าจะเป็นอีกหนึ่งเส้นทางขนส่งหลักในอนาคต 2) <u>ทางทะเล</u> พมามีท่าเรือน้ำลึกที่สำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ ย่างกุ้ง (มีสัดส่วนร้อยละ 90 ของปริมาณขนส่งสินค้าทางทะเลของพม่า แต่ปัจจุบันอยู่ระหว่างซ่อมแซม) ท่าเรือ Thilawa (ห่างจากเมือง

	ลักษณะ
	<p>ยาวกึ่ง 25 กิโลเมตร) ทำเรือ Sittwe รัฐยะไข่ (อินเดียช่วยปรับปรุงและพัฒนา) และทำเรือทวาย (คาดว่าจะเป็นที่เรือสำเภาสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของพม่าและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมการก่อสร้าง)</p> <p>3) ทางอากาศ พม่ามีท่าอากาศยานสำคัญ ได้แก่ ท่าอากาศยานย่างกุ้ง ท่าอากาศยานมัณฑะเลย์</p>

ที่ตั้งของเมืองสำคัญในการนำเข้าและกระจายเครื่องจักรกลการเกษตรของพม่า

ย่างกุ้ง : เมืองหลวงเก่าและแหล่งกระจายเครื่องจักรกลการเกษตรจากไทย

มัณฑะเลย์ : แหล่งนำเข้าและกระจายเครื่องจักรกลการเกษตรจากจีน

เมียวดี : เมืองการค้าชายแดนสำคัญและแหล่งนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรจากไทย

ทวาย : ทำเรือสำเภาและนิคมอุตสาหกรรมสำคัญในอนาคต

โอกาสของผู้ส่งออกไทย : แนวโน้มสดใสจากการค้าชายแดน และอานิสงส์จาก AFTA

- ไทยมีศักยภาพในการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร โดยเฉพาะเครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยีไม่สูงสอดคล้องกับความต้องการของตลาดพม่า
- ตลาดเครื่องจักรกลการเกษตรของพม่ายังขยายตัวได้อีกมาก สะท้อนจากอัตราส่วนจำนวนรถแทรกเตอร์ที่ต่ำเพียง 6.9 คันต่อพื้นที่เพาะปลูก 100 ตารางกิโลเมตร ประกอบกับอุปทานส่วนใหญ่มาจากการนำเข้า จึงยังมีช่องว่างในการขยายตลาดนำเข้าได้อีกมาก
- ภาคเกษตรกรรมของพม่ามีแนวโน้มขยายตัวสูง จากการเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปทำ Contract Farming และการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรภายใต้กรอบความร่วมมือ ACMECS ประกอบกับพม่ายังมีพื้นที่ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์มากถึง 6.6 ล้านเฮกตาร์ หรือราวร้อยละ 38 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการลงทุนด้านการเกษตร รวมถึงความต้องการเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อใช้งาน

จำนวนรถแทรกเตอร์ต่อพื้นที่ 100 ตารางกิโลเมตร หน่วย : คัน

ประเทศ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551
พม่า	6.6	6.7	6.9
สปป. ลาว	11.0	9.4	9.2
กัมพูชา	11.0	11.0	12.0
เวียดนาม	256.0	257.0	257.0
ไทย	513.0	530.0	546.0

ที่มา : World Bank

จำนวนบริษัทที่ได้รับสิทธิ์ทำการเกษตรขนาดใหญ่

รัฐ/เขต	จำนวนบริษัท	พื้นที่ (เอเคอร์)
เขตตะนาวศรี	33	628,050
รัฐกะฉิ่น	9	290,699
เขตอิระวดี	28	193,180
เขตมอญ	40	165,613
เขตชวาเกียง	28	100,057
รัฐฉาน (ใต้)	9	70,772
รัฐฉาน (เหนือ)	9	40,937

ที่มา : กระทรวงเกษตรและชลประทาน พม่า

- แหล่งกระจายสินค้าสำคัญของพม่าโดยเฉพาะเครื่องจักรกลการเกษตร อยู่บริเวณเมืองเมียวดีติดกับชายแดนไทยซึ่งขณะนี้รัฐบาลไทยเตรียมจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนแม่สอดซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มโอกาสการค้าชายแดนระหว่างสองประเทศขยายมากขึ้น
- อัตราภาษีนำเข้า เครื่องจักรกลการเกษตร ที่พม่าเรียกเก็บจากไทยอยู่ที่ร้อยละ 0 ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ขณะที่การนำเข้า เครื่องจักรกลการเกษตร จากประเทศอื่น ต้องเสียภาษีถึงร้อยละ 15-200 อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอัตราการใช้สิทธิ FTA ของผู้ส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรของไทยไปพม่ายังอยู่ในระดับต่ำไม่เกินร้อยละ 2-3 ของมูลค่าส่งออกรวมในหมวด เครื่องจักรกลการเกษตร การให้ความรู้ความเข้าใจกับ ผู้ส่งออกตามแนวชายแดน จึงน่าจะช่วยเพิ่มโอกาสการส่งออกของไทยมากขึ้น

มูลค่าส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรไทยไปพม่า

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเภท	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553 (ม.ค.-ส.ค.)
เครื่องจักรสำหรับเตรียมดินหรือเพาะปลูก	2.5	2.8	2.9
เครื่องจักรสำหรับเก็บเกี่ยวหรือหวด	1.0	1.7	1.5
รถแทรกเตอร์	4.9	6.2	3.7
เครื่องจักรทำความสะอาดและแยกเมล็ดพืช	0.1	0.9	0.4
รถไถเดินตาม	0.7	0.8	0.8

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ ไทย

“ แม้อัตราการใช้สิทธิ FTA ในการส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรไทยไปพม่ายังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากความไม่พร้อมของระบบศุลกากรของพม่าและผู้ส่งออกตามแนวชายแดนยังขาดความรู้ในการใช้สิทธิ อย่างไรก็ตาม คาดว่าแนวโน้มการใช้สิทธิจะเพิ่มขึ้นในระยะถัดไป ”

พื้นที่การเกษตรของพม่า

เขต	สัดส่วน (ร้อยละ)
อิระวดี	17
ซาเกียง	16
มณฑลเจดีย์	13
พะโค	12
มากวี	11
ย่างกุ้ง	6
อื่นๆ	25

ที่มา : กระทรวงเกษตรและชลประทาน พม่า

แนวโน้มและภาวะการแข่งขัน : จีนอาจได้เปรียบด้านราคา แต่สินค้าไทยมีคุณภาพสูงกว่า

- แนวโน้มการนำเข้า เครื่องจักรกลการเกษตร ของพม่าขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในระดับสูงถึงร้อยละ 38 โดยแหล่งนำเข้าสำคัญ ได้แก่ จีน ไทย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และอินเดีย
- จีนเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการส่งออกเครื่องจักรกลการเกษตรไปพม่า เนื่องจาก มีความได้เปรียบด้านราคา าค่ค่อนข้างต่ำกว่าของไทย แต่ก็มีจุดด้อยด้านคุณภาพ และความไม่คงทน ทำให้ผู้ซื้อขาดความเชื่อมั่นในสินค้า
- เครื่องจักรกลการเกษตร จากจีนส่วนใหญ่นำเข้าจาก บริเวณตอนเหนือของพม่าซึ่งมีชายแดนติดกับจีน โดยมีศูนย์กระจายสินค้าที่ เมืองมัณฑะเลย์ เมืองตองยี ขณะที่ เครื่องจักรกลการเกษตรจากไทยนำเข้าจากทางบริเวณชายแดนแม่สอดเมียวดี
- เครื่องจักรกลการเกษตร ที่พม่านำเข้าส่วนใหญ่ ได้แก่ รถแทรกเตอร์ รถไถเดินตาม เครื่องสูบน้ำแบบหมุนเหวี่ยง เครื่องสีและขัดข้าว เครื่องแยกขนาดเมล็ดธัญพืช และเครื่องสูบน้ำของเหลวใช้งานด้วยมือ

มูลค่านำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรของพม่า

หน่วย : พันดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	2549	2550	2551	%CAGR
รวม	20,962	35,698	40,128	38
จีน	12,327	19,567	22,281	34
ไทย	3,109	6,497	9,142	71
สิงคโปร์	1,505	3,382	3,607	55
ญี่ปุ่น	2,722	3,409	2,264	-9
อินเดีย	1,036	2,420	1,663	27
อื่นๆ	263	423	1,171	111

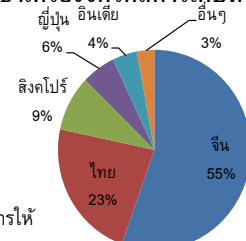
หมายเหตุ : %CAGR คือ อัตราขยายตัวเฉลี่ยคำนวณด้วยวิธี

Compound Annual Growth rate

ที่มา : Machinery Intelligence Unit สถาบันเหล็กและเหล็กกล้า

แห่งประเทศไทย

แหล่งนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรของพม่า

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูล ที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด